

Διδάσκοντας λογοτεχνία με τα νέα ΑΠΣ στο Α4 του 1ου Λυκείου Δράμας

για το Σύνδεσμο Φιλολόγων Δράμας
Έλσα Ελευθεριάδου, φιλόλογος στο 1ο Λύκειο Δράμας

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

«Πόσο εύκολη υπόθεση ήταν τελικά η εφαρμογή των νέων προγραμμάτων σπουδών μέσα στην τάξη;»

Ήταν αρκετά δύσκολη και απαιτητική διαδικασία η διδασκαλία του μαθήματος της Λογοτεχνίας στην Α΄ Λυκείου σύμφωνα με τα νέα προγράμματα σπουδών, που δυστυχώς έφτασαν στο σχολείο με το άνοιγμα των σχολείων. Εντελώς απροετοίμαστη, χωρίς καμιά ουσιαστική ενημέρωση, γεμάτη ανασφάλεια και αμηχανία προσπαθούσα να οργανώσω τον τρόπο διδασκαλίας όπως πρότειναν τα προεδρικά διατάγματα, χωρίς να είμαι και πολύ σίγουρη ότι το κατάφερα τελικά.

Στην Α΄ διδακτική ενότητα «τα φύλα στη Λογοτεχνία» ακολούθησα τις τρεις φάσεις διδασκαλίας όσο πιο πιστά μπορούσα, αντιμετωπίζοντας αρχικά την καχυποψία των μαθητών αλλά και στην πορεία πολλές πρακτικές δυσκολίες. Οι εντυπώσεις οι δικές μου και των μαθητών ήταν κατά βάση θετικές.

Στη Β΄ διδακτική ενότητα «παράδοση και μοντερνισμός στη νεοελληνική ποίηση» ο προβληματισμός μου ήταν μεγαλύτερος. Μελετώντας τα νέα προγράμματα διαπίστωσα πως η εξέταση των ποιημάτων ήταν κυρίως φορμαλιστική. Στις ομαδικές εργασίες, λοιπόν, αποφάσισα να μη σταθούν οι μαθητές αποκλειστικά και μόνο σε αυτόν τον τρόπο κατηγοριοποίησης των ποιημάτων αλλά να μελετήσουν πιο σφαιρικά την ποίηση.

Ο νέος τρόπος διδασκαλίας έχει πολλά θετικά στοιχεία και μπορεί να συντελέσει στην αναβάθμιση της λογοτεχνίας ως προς τις μεθόδους και το περιεχόμενο. Υπάρχουν όμως και πολλά σημεία που χρειάζονται βελτίωση στη διδασκαλία και κυρίως στην αξιολόγηση του μαθήματος.

Διδάσκοντας λογοτεχνία με τα νέα ΑΠΣ στο Α4 του 1ου Λυκείου Δράμας

Η περσινή σχολική χρονιά, που μόλις είχε ξεκινήσει, επεφύλασσε στους φιλόλογους της Α΄ Λυκείου μια μεγάλη έκπληξη, ένα νέο πρόγραμμα σπουδών για τη Λογοτεχνία της Α΄ Λυκείου, έναν νέο τρόπο διδασκαλίας και αξιολόγησης του μαθήματος. Με αμηχανία και έντονο προβληματισμό πληροφορηθήκαμε τις αλλαγές λίγο μετά το άνοιγμα των σχολείων, πράγμα που δε μας άφηνε και πολλά περιθώρια για προετοιμασία. Με πανικό και ανασφάλεια προσπαθήσαμε οι φιλόλογοι της Α΄ να ανταλλάξουμε απόψεις, να κάνουμε ένα μικρό προγραμματισμό και να οργανώσουμε τα επόμενα βήματά μας.

«Πόσο διαφορετικά θα μπορούσε να διδαχτεί η Λογοτεχνία, κυρία;»

Όταν ανακοίνωσα στο τμήμα που ανέλαβα ότι θα διδάσκονταν τη λογοτεχνία με ένα εντελώς διαφορετικό τρόπο, οι μαθητές με αντιμετώπισαν με φόβο, αγωνία αλλά και περιέργεια. Τους εξήγησα σε γενικές γραμμές πως από την εξέταση ενός μεμονωμένου κειμένου, πράγμα που όπως μου ομολόγησαν και τα παιδιά ήταν πολύ βαρετός τρόπος διδασκαλίας, περνούσαμε πια σε τρεις θεματικές ενότητες, σε ομαδικές εργασίες που θα παρουσιάζονταν στην τάξη και αξιολόγηση σε άγνωστο κείμενο (αυτό κυρίως προκάλεσε πανικό στους μαθητές). Προσπαθούσα να τους πείσω πως ο νέος τρόπος θα παρουσίαζε ενδιαφέρον, ίσως για να πείσω και τον εαυτό μου. Στην πραγματικότητα δεν είχα ιδέα για την πορεία των πραγμάτων.

Άλλη μια φορά μου ήρθε στο μυαλό μια φράση που την έχω πει πολλές φορές όλα αυτά τα χρόνια ως εκπαιδευτικός της Μ. Εκπαίδευσης, και μάλιστα φιλόλογος:

«απόψε αυτοσχεδιάζουμε»

Α΄ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ «ΤΑ ΦΥΛΑ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ»

Α΄ ΦΑΣΗ: ΣΤΑΔΙΟ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Προσπαθώντας να μείνω πιστή στις οδηγίες του Υπουργείου ανέθεσα σε μικρές ομάδες μαθητών να μας παρουσιάσουν πληροφορίες σχετικά με τα παρακάτω θέματα που πίστευα, ότι θα μας βοηθούσαν να δημιουργηθεί ένα πλαίσιο προβληματισμού που θα μας διευκόλυνε στην προσέγγιση του θέματος:

- ΤΥΠΟΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ (π. χ. πληροφορίες από το βιβλίο της κοινωνιολογίας)
- ΕΡΩΤΑΣ (π.χ. αγαπημένα τους ερωτικά τραγούδια, ταινίες, ποιήματα)
- ΓΑΜΟΣ – ΠΡΟΙΚΑ (παρουσίαση προικοσύμφωνων)
- ΣΧΕΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ
- ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΠΑΛΙΟΤΕΡΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ (μόρφωση, κοινωνική θέση, πολιτικά δικαιώματα, οικογένεια, έρωτας, γάμος, εργασία)
- ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Β΄ ΦΑΣΗ: ΑΝΑΓΝΩΣΗ – ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Αρχικά επεξεργαστήκαμε δύο κείμενα με την παραδοσιακή μετωπική διαδικασία αναζητώντας παράλληλα να εντοπίσουμε τα θέματα που θίξαμε στην α΄ φάση, κυρίως για να κερδίζω χρόνο και να προετοιμάσω τις ομαδικές εργασίες:

- του νεκρού αδελφού» Δημοτικό τραγούδι
- «τα μυστήρια της Κεφαλονιάς» του Ανδρέα Λασκαράτου

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ: Μια από τις πρώτες θετικές εκπλήξεις ήταν η ικανότητα των παιδιών να δημιουργούν ζωντανούς διαλόγους και μονολόγους και να μπαίνουν στην ψυχολογία των ηρώων, να ερμηνεύουν τα κίνητρα των πράξεων τους, να εκφράζουν τα συναισθήματά τους. Αυτή η ικανότητα των παιδιών επιβεβαιώθηκε και στις δραματοποιήσεις των ομαδικών εργασιών

ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Α) ΧΩΡΙΣΜΟΣ ΟΜΑΔΩΝ

Οι μαθητές χωρίστηκαν μόνοι τους σε 5 ομάδες των 5 παιδιών. Αν και ήξερα πως οι οδηγίες πρότειναν χωρισμό των ομάδων με τυχαίο τρόπο, το απέφυγα για να ξεκινήσει η διαδικασία χωρίς γκρίνιες.

Β) ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- « Η ΦΟΝΙΣΣΑ» του Αλ. Παπαδιαμάντη
- «Η ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΗΜΑ» του Κ. Θεοτόκη
- «ΣΤΕΛΛΑ ΒΙΟΛΑΝΤΗ» του Ξενόπουλου
- «ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ» του Β. Κορνάρου
- «ΤΑ ΡΕΣΤΑ» του Κ Ταχτσή

Επέλεξα κείμενα από τα σχολικά βιβλία των τριών τάξεων του Λυκείου, επειδή θεώρησα ότι μπορούν να επεξεργαστούν οι μαθητές αλλά και για πρακτικούς λόγους (Μοίρασα σε όλους τους μαθητές της ομάδας το βιβλίο που περιείχε το κείμενο που θα επεξεργάζονταν κι έτσι γλύτωνα από το βραχνά των φωτοτυπιών)

- Μοίρασα σε όλους τους μαθητές μια φωτοτυπία κάποιες γενικές οδηγίες για την επεξεργασία των ομαδικών εργασιών.

- Μοίρασα σε όλους τους μαθητές κάθε ομάδας κάποιες ειδικές οδηγίες για το κείμενο που θα μελετούσαν.

(η ύπαρξη συγκεκριμένων οδηγιών με έκανε να αισθάνομαι πιο ασφαλής για την πορεία των εργασιών)

Γ) ΜΕΘΟΔΕΥΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κάποιες διδακτικές ώρες:

- χρησιμοποιήσαμε το εργαστήριο Πληροφορικής για τη συλλογή των πληροφοριών, την επεξεργασία και τη μορφοποίηση των ομαδικών εργασιών.
- χρησιμοποιήσαμε τη βιβλιοθήκη για έρευνα.
- έλεγχα τις πληροφορίες και συντόνιζα την εξέλιξη των εργασιών μέσα στην τάξη.

Φυσικά αυτό προϋπέθετε καλό προγραμματισμό των μαθημάτων και συνεννόηση με άλλους συναδέλφους.

Όσο οι μαθητές επεξεργάζονταν τις εργασίες, κάποιες ώρες τις διέθεσα για να διαβάσουμε το κείμενο κάθε ομάδας, λύνοντας με αυτό τον τρόπο το πρόβλημα που θα είχαν ενδεχομένως οι μαθητές να παρακολουθήσουν τις εργασίες των άλλων ομάδων.

Δ) ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Η παρουσίαση των εργασιών έγινε με επισημότητα. Καλέσαμε και 4 φιλολόγους του σχολείου για να παρακολουθήσουν και στη συνέχεια να κάνουν ερωτήσεις.

Οι τέσσερις από τις πέντε εργασίες ήταν εξαιρετικές. Οι μαθητές δούλεψαν ομαδικά και ένιωσαν περήφανοι για τον τρόπο με τον οποίο παρουσίασαν τις εργασίες τους

Μετά την παρουσίαση των εργασιών αποφάσισα να αξιολογήσω τους μαθητές με μια γραπτή δοκιμασία σε άγνωστο κείμενο σύμφωνα με τις νέες οδηγίες για την αξιολόγηση. Ένιωθα πιο σίγουρη έχοντας και γραπτά των μαθητών στα χέρια μου. Το τετράμηνο άλλωστε τελείωνε σιγά σιγά και έπρεπε να βαθμολογήσω την επίδοση των μαθητών μου.

Γ' ΦΑΣΗ «ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ»

Αυτή η φάση εντάχθηκε στις ομαδικές εργασίες και κάποια από τα κείμενα των παιδιών παρουσιάστηκαν στην παρουσίαση.

Η Α' διδακτική ενότητα ολοκληρώθηκε με τη λήξη του τετραμήνου.

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ «ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ»

Α΄ ΦΑΣΗ «ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ»

Μελετώντας τις οδηγίες των νέων προγραμμάτων για την ενότητα «παράδοση – μοντερνισμός στην ποίηση» βασικός προβληματισμός μου ήταν ο φορμαλιστικός τρόπος με τον οποίο καλούμασταν να διδάξουμε και να αξιολογήσουμε την ποίηση.

- ΠΡΟΣΠΑΘΗΣΑΜΕ ΝΑ ΟΡΙΣΟΥΜΕ ΤΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ «ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ» ΚΑΙ «ΜΟΝΤΕΡΝΟ» ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΕΧΝΗΣ Π.χ. οι μαθητές παρουσίασαν έργα τέχνης (πίνακες ζωγραφικής, γλυπτά) παραδοσιακά και μοντέρνα με κοινό θέμα.

- ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΗΡΑΝ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΥΟ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΠΟΥ ΔΙΑΚΡΙΘΗΚΑΝ ΣΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΙΗΣΗΣ

Β΄ ΦΑΣΗ «ΑΝΑΓΝΩΣΗ – ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ»

Με συγκεκριμένα ποιήματα ως παραδείγματα

- καταγράψαμε τα βασικά χαρακτηριστικά της παραδοσιακής και της μοντέρνας ποίησης
- Β) μελετήσαμε τις βασικές περιόδους και τα βασικά ρεύματα (επτανησιακή σχολή, ρομαντισμός, υπερρεαλισμός, παρνασσισμός, συμβολισμός)

Έπειτα, επεξεργαστήκαμε δύο ποιήματα με την παραδοσιακή μετωπική διδασκαλία αναζητώντας τα χαρακτηριστικά της παραδοσιακής ποίησης, κυρίως για να προλάβω να προετοιμάσω τις ομαδικές εργασίες.

«Ελεύθεροι πολιορκημένοι» του Δ. Σολωμού

«Ο δωδεκάλογος του γύφτου» του Κ. Παλαμά

Σ' αυτό το σημείο άρχισαν να προκύπτουν και τα πρώτα προβλήματα στον ορισμό του παραδοσιακού και του μοντέρνου στην ποίηση και στη διάκριση σε ποιητικές και αντιποιητικές λέξεις. Π.χ. Στο Β΄ σχέδιασμα του Σολωμού η λέξη σκουληκάκι είναι ποιητική ή αντιποιητική; Το Γ΄ σχέδιασμα θα χαρακτηριζόταν με βεβαιότητα ως παραδοσιακό;

ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Α) ΧΩΡΙΣΜΟΣ ΟΜΑΔΩΝ

Οι μαθητές χωρίστηκαν σε 5 ομάδες. Κάθε ομάδα θα μελετούσε ένα βασικό ποιητή, θα επεξεργαζόταν δύο ποιήματα άλλων ποιητών που θα μελετούσε άλλες ομάδες, θα μελετούσε τα χαρακτηριστικά ενός λογοτεχνικού ρεύματος, θα σχολίαζε μελοποιήσεις ποιημάτων και ΤΕΛΙΚΑ θα έκανε συγκρίσεις ποιημάτων κατατάσσοντας τα σε παραδοσιακά ή μοντέρνα.

Β) ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΟΙΗΤΩΝ

Οι βασικοί ποιητές που επεξεργαστήκαμε επιλέχθηκαν σε συνεργασία με τους μαθητές και ήταν όλοι ποιητές του 20^{ου} αιώνα:

- Κ. ΚΑΒΑΦΗΣ
- Κ. ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ
- Γ. ΡΙΤΣΟΣ
- Ο. ΕΛΥΤΗΣ
- Ν. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

Στις ομαδικές εργασίες παρεκκλίνοντας από τις βασικές οδηγίες αποφάσισα να μη σταθούν οι μαθητές αποκλειστικά και μόνο σε αυτόν τον τρόπο κατηγοριοποίησης των

ποιημάτων αλλά να μελετήσουν πιο σφαιρικά την ποίηση γιατί φοβόμουν πως αλλιώς κινδυνεύαμε με προσκολληθούμε στην τυπολογία και να χάσουμε τη μαγεία της ποίησης.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

- Οι μαθητές που δεν επιλέχθηκαν από καμιά ομάδα τελικά εντάχθηκαν σε κάποια ομάδα χωρίς να γίνουν δεκτοί με ενθουσιασμό από τους υπόλοιπους.
- Στην αρχή πολλοί μαθητές νόμιζαν πως όλοι έπρεπε να δουλέψουν όλα τα ερωτήματα. Δυσκολεύονταν να δουλέψουν ομαδικά.
- Έπρεπε να κάνω και ψυχολογική υποστήριξη κυρίως στους άριστους μαθητές, που τους δυσκόλευε η ιδέα να συνεργάζονται με άλλους.
- Πολλοί μαθητές διαμαρτύρονταν για τον όγκο των εργασιών
- Τις διδακτικές ώρες που παρακολουθούσα την εξέλιξη των εργασιών κατά ομάδα οι μαθητές ήταν πιο θορυβώδεις, γεγονός που δεν είχα συνηθίσει ως τότε.
- Ήταν αρκετά κουραστικό και χρονοβόρο αρχικά να προετοιμάζω τις ομαδικές εργασίες και έπειτα να παρακολουθώ την εξέλιξη των εργασιών

Μετά την παρουσίαση των ομαδικών εργασιών, απέμεναν πολύ λίγες εβδομάδες για το κλείσιμο των σχολείων και με μια μικρή αναφορά στην Γ΄ διδακτική ενότητα «το θέατρο» τελείωνε μια απαιτητική χρονιά, με πολλή προσωπική δουλειά και αμφίβολα αποτελέσματα. Το βασικό μου ερώτημα ήταν, τελικά, πόσα κέρδισαν οι μαθητές από τη νέα διδακτική πρόταση; Οι ίδιοι οι μαθητές μου, μού έδωσαν την απάντηση φέτος απαντώντας σε ερωτηματολόγια που συνέκριναν τον νέο τρόπο διδασκαλίας με τον παλιό στον οποίο επέστρεψαν φέτος στη Β΄ Λυκείου. Το βασικό συμπέρασμα ήταν πώς στην Α΄ Λυκείου το μάθημα με τις ομαδικές εργασίες ήταν πιο ενδιαφέρον και οι διδακτικές ώρες περνούσαν πιο δημιουργικά. Εγώ, βέβαια, έχω ακόμα κάποιες επιφυλάξεις και κάποιους προβληματισμούς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

από τις οδηγίες προς τους μαθητές για τις ομαδικές εργασίες

Ερευνητική εργασία στο μάθημα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α΄ Λυκείου

Θέμα: τα φύλα στη λογοτεχνία

Ομάδα Γ΄ Κείμενο: «η φόνισσα»

Παπαδιαμάντης– πληροφορίες για τη ζωή, το έργο και την εποχή του.

Συνοπτική απόδοση του περιεχομένου

Γραμματειακό είδος του έργου.

Σχολιασμός της γλώσσας και των αφηγηματικών τεχνικών.

Βασικά πρόσωπα - ηθογράφηση

Ερωτήσεις σχολικού βιβλίου

Α) Η Φραγκογιαννού φτάνει στην εγκληματική ιδέα της βρεφοκτονίας ύστερα από εμπειρίες και εσωτερικές διεργασίες που δίνονται στα τέσσερα πρώτα κεφάλαια του έργου. Να αναζητήσετε τα αίτια που συντείνουν στη διαμόρφωση της παράλογης ιδέας α) στις ατομικές εμπειρίες, β) στο κοινωνικό περιβάλλον (οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, κυρίαρχες αντιλήψεις) γ) στο χαρακτήρα της δ) στην κατάσταση που ζει τώρα δίπλα στο άρρωστο βρέφος και στη λεχώνα κόρη της.

Β) Η φόνισσα θεωρείται «δυνατό ψυχογραφικό έργο». Ένα από τα κύρια γνωρίσματα της συγγραφικής τέχνης του Παπαδιαμάντη, το ρεαλισμό. Να επαληθεύσετε τις παρατηρήσεις με συγκεκριμένες αναφορές στο κείμενο.

Σύγκριση της φόνισσας και της γριάς του μοιρολογιού της φώκιας.

Να βρείτε κοινά στοιχεία στη ζωή της φόνισσας και σε όσα αναφέρει ο Α. Λασκαράτος στο έργο του «τα μυστήρια της Κεφαλονιάς»

Δραματοποίηση: η γριά Φραγκογιαννού εξομολογείται την παιδική και νεανική της ηλικία.

Παρακολούθηση τριών επεισοδίων «της φόνισσας» από το αρχειακό υλικό της ΕΡΤ.

Άνθρωποι θύματα των συνθηκών ζωής τους: «η φόνισσα» του Παπαδιαμάντη – «έγκλημα και τιμωρία» του Ντοστογιέφσκι

Ο θεσμός της προίκας, ενώ ενίσχυε τη θέση της γυναίκας στην έγγαμη ζωή της συγχρόνως τη μετέβαλλε σε αντικείμενο αγοραπωλησίας. Στην εποχή μας ο θεσμός αυτός έχει υποχωρήσει. Ποια νομίζετε ότι είναι τα αίτια αυτής της παρακμής του θεσμού και πώς επηρεάζει η παρακμή τη θέση της γυναίκας;

Γυναίκες αντικείμενα αγοραπωλησίας. Παρακολούθηση και σχολιασμός ενός video από το you tube με τίτλο: «η φόνευση γυναικών λόγω μη ικανοποιητικής προίκας».

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΛΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ ΈΛΣΑ

Ερευνητική εργασία στο μάθημα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α΄ Λυκείου

Θέμα: παραδοσιακή μοντέρνα ποίηση

Ομάδα Α΄ βασικός ποιητής: **Γιάννης Ρίτσος**

Γιάννης Ρίτσος – πληροφορίες για τη ζωή του - φωτογραφικό υλικό.

Τόπος γέννησης, οικογενειακή κατάσταση, μόρφωση, αρρώστιες και θάνατοι στην οικογένεια, πολιτικές πεποιθήσεις, εξορία, βραβεύσεις

ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΙΤΣΟΣ <http://www.youtube.com/watch?v=El-u8S6YaLM>

Πληροφορίες για τους τόπους εξορίας στην Ελλάδα.

Χαρακτηριστικά της ποίησης του Γ. Ρίτσου

Χαρακτηριστικά της σύγχρονης ποίησης και του υπερρεαλιστικής ποίησης. (Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων)

Να αναζητήσετε 4 ποιήματα υπερρεαλιστικής γραφής και 4 υπερρεαλιστές ποιητές (Ελύτης, Εγγονόπουλος, Εμπειρικός, Σαχτούρης).

Έργα του Γιάννη Ρίτσου

Πληροφορίες για τον Γιάννη Ρίτσο ως ζωγράφο

Ανάγνωση των εισαγωγικών σημειωμάτων και των ποιημάτων του Γ. Ρίτσου από το βιβλίο της Λογοτεχνίας της Β΄ Λυκείου. Απαντήσεις στις ερωτήσεις του σχολικού βιβλίου.

Μελοποιημένα ποιήματα (Τα ποιήματα αυτά σε ποια συλλογή ανήκουν; Πότε και από ποιον μελοποιήθηκαν; Τι αντίκτυπο είχαν στην ελληνική κοινωνία; Πώς θα χαρακτηρίζατε το ύφος των ποιημάτων και της μελωδίας;)

Τούτες τις μέρες (Καπνισμένο Τσουκάλι)

<http://www.youtube.com/watch?v=wpi3WIsqWLw>

Τελετή έναρξης στην Βαρκελώνη

<http://www.youtube.com/watch?v=u0xi6AfS9Zk>

Γ. Νταλάρας: Όταν σφίγγουν το χέρι (Θεοδωράκης - Ρίτσος)

<http://www.youtube.com/watch?v=Ml9vXQecaPE>

Αυτό το χώμα

<http://www.youtube.com/watch?v=OW8YZNMz4r0&feature=related>

Νταλάρας: τη ρωμιοσύνη μην την κλαίς 1974

<http://www.youtube.com/watch?v=noYNcSW-9Tc>

18 ΛΙΑΝΟΤΡΑΓΟΥΔΑ ΤΗΣ ΠΙΚΡΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ, σε μουσική Μίκη Θεοδωράκη και σε ποίηση Γιάννη Ρίτσου, (1974).

Να διαβάσετε το ποίημα του Κ. Καβάφη «Ιθάκη» και να απαντήσετε τις ερωτήσεις του σχολικού βιβλίου.

Να συγκρίνετε ένα το ποίημα του Ρίτσου με το ποίημα του Καρυωτάκη «είμαστε κάτι...»

Να συγκρίνετε το ποίημα του Γ. Ρίτσου «ο τόπος μας» με το ποίημα του Α. Μαβίλη «Μούχρωμα». Ποιο ανήκει στην παραδοσιακή και ποιο στην μοντέρνα ποίηση και γιατί;

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
--

Αξιοποιούμε το **λεξικό λογοτεχνικών όρων**, το **εισαγωγικό σημείωμα** κάθε κειμένου και οι **γενικότερες εισαγωγές**. Εκεί θα βρείτε πολλές πληροφορίες για την εποχή που γράφτηκε το έργο(π. χ. Κρητική λογοτεχνία, γενιά του 1880) το γραμματειακό είδος (π.χ. έμμετρο μυθιστόρημα, αστικό, ψυχογραφικό, ρεαλιστικό μυθιστόρημα, νουβέλα), τις αφηγηματικές τεχνικές (αφηγητής, αφηγηματικοί τρόποι, μέσα, αφηγηματικός χρόνος), τις τεχνοτροπίες ρεύματα(π.χ. ρεαλισμός, νατουραλισμός, ηθογραφία)

Στην εργασία καταγράφετε τις πηγές π.χ. τον τίτλο του βιβλίου και τον συγγραφέα, την ιστοσελίδα

Είναι πολύ σημαντικό να πληκτρολογηθεί η εργασία και να κάνετε μια παρουσίαση χρησιμοποιώντας τις νέες τεχνολογίες π.χ.power point

Η παρουσίαση της εργασίας θα γίνει ενώπιον της τάξης ενδεχομένως με την παρουσία και άλλων συμμαθητών και καθηγητών σας.

Η καλύτερη εργασία θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του σχολείου.

(Περαστικά σας!!!) Η βοήθεια μου θα είναι συνεχής.
Ελευθεριάδου Έλσα